

KARTA MODUŁU

I. OGÓLNE INFORMACJE O MODULE								
COLLEGIUM WITELONA UCZELNIA PAŃSTWOWA FILIA WE WROCŁAWIU								
Kierunek studiów:		Psychologia						
Poziom studiów:		Jednolite studia magisterskie						
Profil studiów:		Praktyczny						
Forma studiów:		Stacjonarne						
Nazwa modułu:		Biologiczne podstawy zachowań cz. II						
Rodzaj modułu:		Moduł kształcenia kierunkowego						
Język wykładowy:		Język polski						
Rok studiów:	1	Formy prowadzenia zajęć wraz z liczbą godzin dydaktycznych:						
Semestr:	2	Wykłady	Ćwiczenia	-	-	-	-	-
Liczba punktów ECTS ogółem:	6	30	15	-	-	-	-	-
Forma zaliczenia:		Egzamin						
Wymagania wstępne:		Podstawowa wiedza z zakresu funkcjonowania organizmu człowieka i procesów poznawczych. Podstawowe umiejętności obserwacji, analizy i interpretacji zachowań w kontekście biologicznym. Podstawowe kompetencje w pracy indywidualnej i zespołowej. Świadomość społecznych aspektów aktywności człowieka.						
II. CELE KSZTAŁCENIA								
Cele kształcenia:								
<p>Cel 1: Dostarczenie wiedzy o budowie mózgu, narządach zmysłów, genetycznych i neuronalnych mechanizmach zachowań człowieka.</p> <p>Cel 2: Nabycie umiejętności obserwacji i interpretacji podstawowych sygnałów biologicznych związanych z zachowaniem człowieka.</p> <p>Cel 3: Rozwijanie świadomości etycznej i odpowiedzialności w pracy z informacjami biologicznymi dotyczącymi człowieka.</p>								
III. EFEKTY UCZENIA SIĘ WRAZ Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH								
Efekt uczenia się	Student, który zaliczył moduł w zakresie:						Odniesienie do efektów kierunkowych	
wiedzy:								
W01	zna w pogłębionym stopniu terminologię psychologiczną i biologiczną niezbędną do opisu procesów psychicznych i zachowań człowieka.						K3PS_W03	
W02	rozumie znaczenie i poprawne stosowanie terminów biologicznych w analizie procesów i zachowań człowieka.						K3PS_W03	
W03	rozumie w pogłębionym stopniu wpływ uwarunkowań kulturowych na reakcje emocjonalne, orientacyjne i zachowania człowieka.						K3PS_W09	
W04	posiada wiedzę o praktycznych konsekwencjach różnic kulturowych w zachowaniach i funkcjonowaniu biologicznym człowieka.						K3PS_W09	
W05	zna w pogłębionym stopniu strukturę mózgu, układ nerwowy i rolę narządów zmysłów w regulacji zachowań człowieka.						K3PS_W14	
W06	rozumie neuronalne i genetyczne mechanizmy procesów poznawczych, emocjonalnych i społecznych.						K3PS_W14	

umiejętności:		
U01	umie wykorzystać wiedzę biologiczną do opisu i analizowania przyczyn zachowań człowieka.	K3PS_U02
U02	potrafi integrować obserwacje z treścią literatury naukowej w analizie procesów psychicznych i zachowań człowieka.	K3PS_U02
U03	potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu psychologii i dziedzin pokrewnych do analizy i opisu zachowań człowieka o podłożu biologicznym.	K3PS_U02
U04	umie obserwować oraz poddawać ocenie reakcje emocjonalne, orientacyjne i zachowania społeczne człowieka w kontekście biologicznych podstaw zachowań człowieka.	K3PS_U03
U05	potrafi formułować proste hipotezy badawcze dotyczące poznawczego, emocjonalnego i behawioralnego aspektu funkcjonowania w odniesieniu do ich biologicznych podstaw.	K3PS_U03
U06	umie w podstawowym zakresie analizować wyniki narzędzi pomiarowych: eeg, emg, reakcje elektrodermalne i obrazowania mózgu (pet, rezonans magnetyczny, fmri) w ocenie aktywności biologicznej człowieka.	K3PS_U03
kompetencji społecznych:		
K01	jest świadomy potrzeby samodzielnego rozwijania kompetencji w analizie danych biologicznych człowieka.	K3PS_K01
K02	jest gotowy do wspierania innych w nauce biologicznych podstaw zachowań człowieka.	K3PS_K01
IV. TREŚCI PROGRAMOWE		
Treści programowe (tematyka zajęć, zaprezentowana z podziałem na poszczególne formy zajęć z określeniem liczby godzin potrzebnych na ich realizację)		
Wykłady		
Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin
WY01	Przedstawienie treści karty modułu. Jak stres wpływa na organizm człowieka? Mechanizmy autonomicznego układu nerwowego i reakcji neuropsychologicznych. Znaczenie adaptacyjnych i patologicznych skutków stresu.	2
WY02	Jak układ nerwowy współdziała z układem hormonalnym i odpornościowym? Podstawy psychoneuroimmunologii. Znaczenie dla zdrowia i regulacji procesów biologicznych.	2
WY03	Zachowania popędowe i instynktowne w regulacji nastroju. Mechanizmy neurobiologiczne sterujące emocjami. Znaczenie dla codziennego funkcjonowania i adaptacji.	2
WY04	Neuroplastyczność a uczenie się. Procesy zmian synaptycznych i reorganizacji mózgu. Znaczenie w nabywaniu nowych umiejętności i rehabilitacji poznawczej.	2
WY05	Funkcje poznawcze człowieka: pamięć, inteligencja, mowa i myślenie. Mechanizmy neuronalne wspierające procesy poznawcze. Znaczenie w rozwoju i codziennym funkcjonowaniu.	2
WY06	Uwaga i świadomość a przetwarzanie informacji. Mechanizmy selekcji bodźców i koncentracji. Znaczenie dla efektywności poznawczej i bezpieczeństwa działań.	2
WY07	Jak powstają zaburzenia psychiczne? Mechanizmy biologiczne i neuropsychologiczne. Znaczenie dla diagnozy, leczenia i wsparcia funkcjonowania pacjentów.	2
WY08	Zaburzenia psychiczne w perspektywie integracyjnej. Interakcje czynników biologicznych, psychologicznych i społecznych. Znaczenie w terapii i profilaktyce zdrowia psychicznego.	2
WY09	Starzenie się układu nerwowego i zmiany w mózgu. Mechanizmy neurodegeneracyjne i adaptacyjne. Znaczenie dla funkcjonowania poznawczego i programów neurorehabilitacji.	2
WY10	Zachowania reprodukcyjne i czynności rozrodcze człowieka. Mechanizmy hormonalne i neurobiologiczne sterujące popędem. Znaczenie dla reprodukcji i zdrowia psychoseksualnego.	2
WY11	Podstawowe założenia psychologii ewolucyjnej. Mechanizmy adaptacyjne kształtujące zachowanie. Znaczenie dla rozumienia motywacji i strategii przetrwania człowieka.	2
WY12	Życie płciowe, rodzicielstwo i walka o byt w perspektywie ewolucyjnej. Mechanizmy biologiczne i behawioralne. Znaczenie dla funkcjonowania społecznego i reprodukcji.	2
WY13	Historia neuronauki i poglądy na czynności mózgu. Mechanizmy rozwoju wiedzy o układzie nerwowym. Znaczenie dla współczesnych badań i interpretacji procesów poznawczych.	2
WY14	Metody badania czynności mózgu – od EEG do obrazowania mózgowego. Mechanizmy rejestracji aktywności neuronalnej. Znaczenie dla diagnozy i badań naukowych.	2

WY15	Zasady etyczne w badaniach naukowych i medycynie. Mechanizmy ochrony uczestników badań. Znaczenie dla bezpieczeństwa, rzetelności i odpowiedzialności naukowej. Podsumowanie zajęć.	2
Ćwiczenia		
Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin
ĆW01	Przedstawienie treści karty modułu. Podstawy perspektywy ewolucyjnej w wyjaśnianiu zachowania. Dyskusja grupowa nad konkretnymi dylematami adaptacyjnymi i praca nad definiowaniem kluczowych terminów.	2
ĆW02	Ewolucyjne i hormonalne źródła różnic w zachowaniach reprodukcyjnych. Analiza przypadku badań nad zróżnicowaniem płciowym i przygotowanie wniosków w formie krótkich prezentacji zespołowych.	2
ĆW03	Biologiczny wymiar stresu i podstawowa analiza aktywności biologicznej człowieka. Pokaz eksperymentalny i praktyczna analiza schematów fizjologicznych oraz dyskusja nad indywidualnymi różnicami w reakcjach na stresory.	2
ĆW04	Neuroplastyczność jako podłoże uczenia się i pamięci. Analiza literatury naukowej dotyczącej mechanizmów neuroplastyczności w kontekście nabywania nowych umiejętności.	2
ĆW05	Neuropsychologiczne konsekwencje uszkodzeń mózgu oraz przegląd podstawowych narzędzi pomiarowych (EEG, fMRI, PET). Opis przypadków pacjentów z różnymi deficytami oraz praktyczna analiza i interpretacja danych.	2
ĆW06	Biologiczne modele zaburzeń psychicznych: w kierunku integracji wiedzy. Praca w grupach nad stworzeniem mapy myśli łączącej poziomy analizy od genu do zachowania na przykładzie wybranego zaburzenia.	2
ĆW07	Zasady działania współczesnej psychofarmakologii. Debata „za i przeciw” dotycząca wybranych strategii farmakologicznego leczenia zaburzeń, oparta na analizie mechanizmów działania leków.	2
ĆW08	Planowanie badań biopsychologicznych z uwzględnieniem standardów etycznych. Opracowanie w zespołach projektów badawczych z udziałem ludzi lub zwierząt i ich ocena pod kątem dylematów bioetycznych. Podsumowanie zajęć.	1

V. METODY KSZTAŁCENIA, NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

- 1. Metody kształcenia:** wykład informacyjny, dyskusja grupowa, debata „za i przeciw”, analiza literatury naukowej, opis przypadków, pokaz eksperymentalny, przygotowanie prezentacji multimedialnej, metoda projektowa, mapa myśli
- 2. Narzędzia (środki) dydaktyczne:** komputer, projektor, prezentacje multimedialne, fragmenty literatury naukowej, studia przypadków klinicznych i neuropsychologicznych, schematy anatomiczne i fizjologiczne, materiały wizualne, materiały audiowizualne, tablica, flipchart

VI. FORMA I KRYTERIA ZALICZENIA MODUŁU

1. Formy zaliczenia:

Wykłady - egzamin
 Ćwiczenia - zaliczenie z oceną

Zaliczenie modułu odbywa się z oceną zgodną z przyjętą skalą ocen obowiązującą na uczelni (od oceny niedostatecznej do oceny bardzo dobrej).

2. Sposób weryfikacji i oceniania efektów uczenia się:

A. Wykłady – opis formy zaliczenia i kryteria oceny formującej:

a1) Egzamin pisemny

Egzamin pisemny składający się z pytań/zadań z zakresu biologicznych podstaw zachowań człowieka. Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie co najmniej 51% maksymalnej liczby punktów możliwych do zdobycia. Końcowa liczba punktów przyznanych studentowi za tę część zaliczenia stanowi sumę punktów uzyskanych z egzaminu pisemnego.

Kryteria oceny podsumowującej wykłady:

Końcowa liczba punktów przyznanych studentowi za wykłady stanowi sumę punktów przyznanych za wszystkie formy zaliczenia wykładów. Końcowa liczba punktów za wykłady jest przeliczana na wartości procentowe, na jej podstawie powstaje ocena podsumowująca wykłady. Ocena podsumowująca wykłady jest przyznawana zgodnie z odpowiadającym jej progiem procentowym:

- 0% - 50% - ocena niedostateczna
- 51% - 60% - ocena dostateczna
- 61% - 70% - ocena dostateczna plus
- 71% - 80% - ocena dobra
- 81% - 90% - ocena dobra plus
- 91% - 100% - ocena bardzo dobra

B. Ćwiczenia - opis formy zaliczenia i kryteria oceny formującej:

b1) Prezentacja

Przygotowanie i realizacja prezentacji, w ramach tej formy zaliczenia studenci opracowują i przedstawiają w formie prezentacji kompleksową analizę przypadku wybranej, znanej osoby, która publicznie opisała swoje doświadczenia z chorobą o podłożu

neuropsychologicznym lub chorobą o podłożu biologicznym znacząco wpływającą na jej zachowanie i procesy psychologiczne. Prezentacja ma obejmować analizę objawów, ich potencjalnych neurobiologicznych/biologicznych mechanizmów, wpływu choroby na funkcjonowanie poznawcze i/lub społeczne oraz etyczny i społeczny kontekst przypadku. Maksymalna liczba punktów do zdobycia: 30 punktów. Minimalna liczba punktów konieczna do zaliczenia: 16 punktów. Końcowa liczba punktów przyznanych studentowi za tę część zaliczenia stanowi sumę punktów przyznanych za przygotowanie i realizację prezentacji.

a) Przygotowanie prezentacji (15 pkt):

- 0–5 pkt – trafność i szczegółowość opisu przypadku osoby oraz kontekstu choroby
- 0–5 pkt – adekwatność i precyzja analizy objawów i ich potencjalnych mechanizmów neuropsychologicznych lub biologicznych
- 0–3 pkt – uwzględnienie wpływu choroby na funkcjonowanie osoby
- 0–2 pkt – wykorzystanie wiedzy teoretycznej z zakresu biologicznych podstaw zachowań i neuropsychologii

b) Realizacja prezentacji (15 pkt):

- 0–5 pkt – uzasadnienie interpretacji objawów i ich mechanizmów w odniesieniu do teorii biologicznych i neuropsychologicznych
- 0–5 pkt – umiejętność prezentacji i komunikowania treści biologicznych i neuropsychologicznych
- 0–3 pkt – spójność i logika przedstawionego przypadku oraz powiązanie elementów biologicznych i psychologicznych
- 0–2 pkt – autorefleksja nad analizą przypadku (mocne strony, ograniczenia, wnioski)

b2) Aktywność oraz postawa studenta

Student może uzyskać punkty w toku zajęć za aktywne zachowania i postawy zgodne z pożądanymi kompetencjami społecznymi. Ocena dokonywana jest systematycznie podczas każdego zajęcia, a student może otrzymać maksymalnie 1,25 punktu za każde zajęcia w zależności od stopnia przejawiania aktywności i postaw. Maksymalna liczba punktów do zdobycia: 10 punktów. Minimalna liczba punktów konieczna do zaliczenia: 4 punkty. Końcowa liczba punktów przyznanych studentowi za tę część zaliczenia stanowi sumę punktów przyznanych na podstawie obserwacji i oceny przejawianych aktywnych zachowań i postaw zgodnych z pożądanymi kompetencjami społecznymi.

Obserwacji i ocenie podlegają następujące aktywne zachowania i postawy zgodne z pożądanymi kompetencjami społecznymi:

- aktywny i merytoryczny udział w dyskusjach i ćwiczeniach.
- zaangażowanie i konstruktywna współpraca w pracy zespołowej.
- otwartość na informację zwrotną i refleksja nad własnymi kompetencjami.
- postawa wspierająca innych w procesie nauki
- postawa sprzyjająca pozytywnej atmosferze w grupie

Kryteria oceny podsumowującej ćwiczenia:

Maksymalna suma punktów do uzyskania z ćwiczeń za wszystkie formy zaliczenia: 45 punktów. Minimalna liczba punktów konieczna do zaliczenia ćwiczeń: 23 punkty. Końcowa liczba punktów przyznanych studentowi za ćwiczenia stanowi sumę punktów przyznanych za wszystkie formy zaliczenia ćwiczeń. Końcowa liczba punktów za ćwiczenia jest przeliczana na wartości procentowe, na jej podstawie powstaje ocena podsumowująca ćwiczenia. Ocena podsumowująca ćwiczenia jest przyznawana zgodnie z odpowiadającym jej progiem procentowym:

- 0% - 50% - ocena niedostateczna
- 51% - 60% - ocena dostateczna
- 61% - 70% - ocena dostateczna plus
- 71% - 80% - ocena dobra
- 81% - 90% - ocena dobra plus
- 91% - 100% - ocena bardzo dobra

3. Podstawowe kryteria zaliczenia i oceny modułu:

Student otrzymuje zaliczenie modułu jeżeli:

- spełnił warunki zaliczenia wykładów i otrzymał co najmniej ocenę dostateczną z wykładów (ocena podsumowująca wykłady)
- spełnił warunki zaliczenia ćwiczeń i otrzymał co najmniej ocenę dostateczną z ćwiczeń (ocena podsumowująca ćwiczenia).

Niezaliczenie przynajmniej jednej składowej (wykłady, ćwiczenia) skutkuje niezaliczeniem całego modułu.

Ocena podsumowująca moduł jest ustalana na podstawie średniej arytmetycznej ocen formujących (ocena podsumowująca wykłady i ocena podsumowująca ćwiczenia). Średnia jest obliczana zgodnie z regulaminem studiów i zaokrąglana do pełnego stopnia zgodnie ze skalą ocen obowiązującą na uczelni (od oceny niedostatecznej do oceny bardzo dobrej).

VII. BILANS PUNKTÓW ECTS - NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta
Liczba godzin realizowanych przy bezpośrednim udziale nauczyciela (godziny kontaktowe)	45
Udział w wykładach	30
Udział w ćwiczeniach	15
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	105
Przygotowanie do wykładu	15

Przygotowanie do ćwiczeń	25
Przygotowanie do egzaminu pisemnego z wykładu	30
Przygotowanie do zaliczenia ćwiczeń	35
Łączna liczba godzin	150
Punkty ECTS za moduł	6

VIII. ZALECANA LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Kalat, J. W. (2025). *Biologiczne podstawy psychologii* (wyd. 2). Wydawnictwo Naukowe PWN.
2. Buss, D. M. (2021). *Psychologia ewolucyjna* (W. Oniszczenko, tłum.). Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
3. Sadowski, B. (2021). *Biologiczne mechanizmy zachowania się ludzi i zwierząt* (wyd. 3). Wydawnictwo Naukowe PWN.

Literatura uzupełniająca:

1. Tafil- Klawe, M., Klawe, J. J. (2017). *Wykłady z fizjologii człowieka*. PZWL Wydawnictwo Lekarskie.
2. Jądro, R. (Red.). (2020). *Neurobiologia na tropie świadomości*. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
3. Sapolsky, R. M. (2025). *Dlaczego zebry nie mają wrzodów? Jedyne w swoim rodzaju przewodnik po stresie, chorobach z nim związanych i tym, jak to wszystko ogarnąć*. Wydawnictwo PWN.